

17 ኛ ዓመት ቁጥር 58 አሰሳ ግንቦት 1998

የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ክልላዊ መንግስት
ልሳነ-ሕግ ጋዜጣ
LISAN HIG GAZETA
OF THE BENISHANGUL — GUMUZ REGIONAL STATE
የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ክልል መንግስት
ም/ቤት ጠባቂነት የወጣ

17th Year No 58
Assosa May 2006

አዋጅ ቁጥር 58/1998 ዓ.ም

የተሻሻለው የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ክልል ፍርድ ቤቶች ማቋቋሚያ አዋጅ

PROCLAMATION NO 58/2006
THE REVISED PROCLAMATION OF THE
RENISHANGUL GUMUZ REGIONAL
COURTS

በኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ የዳኝነት ስልጣን በፌዴራሉና በክልሎች የተከፈለ መሆኑ፤

WHEREAS, In the Federal Democratic Republic of State and the Regions; Judicial power is vested in both Federal state and the regions;

የክልሉን ፍርድ ቤቶች ስልጣንና ተግባር ለመወሰን የወጣውን አዋጅ ቁጥር 4/1989 ከተሻሻለው 1995ዓ/ም የክልሉ ህገ መንግስት ጋር በማጣጣም እንደገና ማወጅ አስፈላጊ ሆኖ በመገኘቱ፤

WHEREAS, it is found necessary to revise proclamation No 4/1997 which defines the powers and duties of the regional courts in conformity with the 2002 Revised Constitution of the regional.

በተሻሻለው የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ክልል ህገ-መንግስት አንቀጽ 49/1/አና3/3/1/በተሰጠው ስልጣን መሠረት የሚተለው ታውጧል።

Now, THERE FORE, In accordance with Article 49(1) and 3(3.1) of the revised constitution of Beneshangul Gumuz Regional state, it is here by proclaimed as follows:

PART ONE

GENERAL PROVISIONS

ክፍል አንድ

ጠቅላላ ድንጋጌዎች

፩. አጭር ርዕስ

ይህ አዋጅ "የተሻሻለው የየቤኒሻንጉል ጉሙዝ ክልላዊ መንግስት ፍርድ ቤቶች ማቋቋሚያ አዋጅ ቁጥር 58/1998 ተብሎ ሊጠቀስ ይችላል።

፪. ትርጓሜ

የቃሉ አገባብ ሌላ ትርጉም የሚያሰጠው ካልሆነ በስተቀር በዚህ አዋጅ ውስጥ፡-

- ፩ “ፍርድ ቤት” ማለት በቤኒሻንጉል ጉሙዝ ክልላዊ መንግስት የተቋቋመ የወረዳ፣ የከፍተኛና የጠቅላይ ፍርድ ቤት ማለት ነው።
- ፪ “ዳኛ” ማለት በዳኞች አስተዳደር ጉባዔ ማቋቋሚያ አዋጅ መሠረት የተሾመ ዳኛ ማለት ነው።ይህ ቃል ተጠባባቂ ዳኛውንም
- ፫ “ምክር ቤት” ማለት የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ክልላዊ መንግስት ምክር ቤት ማለት ነው።
- ፬ “መንግስት” ማለት የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ክልላዊ መንግስት ማለት ነው።
- ፭ “ክልል” ማለት የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ክልላዊ መንግስት ማለት ነው።
- ፮ “ጉባዔ” ማለት የክልሉ የዳኞች አስተዳደር ጉባዔ ማለት ነው።

1. Short Title

This proclamation may be cited as "The Revised Benishangul Gumuz Regional Courts Establishment proclamation No 58/2006"

2. Definitions

In this proclamation, unless the context requires other wise:

- 1. “Court” shall mean district, high and supreme courts established under the auspices of the Benishangul Gumuz Regional state.
- 2. “Judge” shall mean a judge appointed in accordance with the judicial administration commission and includes an acting judge.
- 3. “Council” shall mean the Council of the Benishangul Gumuz Regional state.
- 4. “State” shall mean the Benishangul Gumuz Regional state.
- 5. “Region” shall means the Benishangul Gumuz Region
- 6. “Commission” shall mean the judicial Administration Commission of the Region.

3. ዓላማ

፩ በፌዴራልና በክልሉ ህገ መንግስት እንዲሁም በሌሎች ሕጎች የተረጋገጡትን ሰብአዊ መብቶች፣ ነፃነትና ጥቅሞች ማስከበር።

፪ በክልሉ ውስጥ ሕግና ሥርዓት ተጠብቆ ፍትሕና ሰላም በአስተማማኝ ታክንዲሰፍን ማድረግ ብሎም የህግ የበላይነትን ማረጋገጥ።

4. ማቋቋም

በፌዴራሉ ህገ-መንግስት በወጣው አዋጅ የተደነገገውን መሻ በማድረግ የክልሉ ህገ-መንግስት አንቀጽ 49 ንዑስ አንቀጽ 1 እና 3 (3.1) መሠረት ከዚህ የሚከተሉት ፍ/ቤቶች ተቋቁመዋል።

- ፩ የክልሉ የበላይ ፍ/ቤት ከዚህ በኋላ ጠቅላይ ፍ/ቤት እየተባለ የሚጠራ ነው።
- ፪ የክልሉ ፍ/ቤት ከዚህ በኋላ የከፍተኛው ፍ/ቤት እየተባለ የሚጠራ ነው።
- ፫ የክልሉ የበታች ፍ/ቤት ከዚህ በኋላ የወረዳ ፍ/ቤት እየተባለ የሚጠራ ነው።

3. Objectives

To secure respect for human rights, freedoms and interests provided in the federal and regional constitutions and in other laws.

To cause the prevalence of law and order as well as peace and justice in the region.

4. Establishment

Based on Federal constitution and pursuant to the provisions of Regional constitution Article 49(1) and 3(3.1) the following courts have established:

- 1) The highest court in the region is (here after the supreme court).
- 2) The regional state court
- 3) The regional state lower court (hereafter” the woreda court”). (hereafter “the woreda court”).

ክፍል ሁለት

የክልል ፍርድ ቤቶች የወል የዳኝነት ስልጣን

5. መሠረት

፩ ለፌዴራል ፍርድ ቤቶች በሕግ ተለይተው ከተሰጡት ጉዳዮች በስተቀር በክልሉ ሥር ባሉት ጉዳዮች የክልሉ ፍርድ ቤቶች የዳኝነት ሥልጣን

፪ በፌዴራል ፍርድ ቤቶች የዳኝነት ስልጣን ሥር መታየት ሲገባቸው ለክልሉ ፍ/ቤቶች በውክልና የሚሰጡትን ጉዳዮች የመዳኘት ሥልጣን አላቸው።

፫ የክልሉ ፍርድ ቤቶች ከክልሉ ህገ-መንግስት ጋር የማይጣጣም ማንኛውም አስተዳደራዊ እርምጃ፣ ውሳኔ ወይም ትዕዛዝ የመሻር ሥልጣን አላቸው።

፬ በውክልና መሠረት በሚታዩ የፌዴራል ጉዳዮች ላይ ከሚሰጡ ውሳኔዎች በስተቀር የጠቅላይ ፍርድ ቤት ውሳኔ የመጨረሻ ይሆናል።

፭. የሥነ-ሥርዓት ሕጎች

እስከ አሁን እየተሠራባቸው ያሉት የፍትህ-ብሔርና የወንጀል ሕጎች ከነ ሥነ-ሥርዓታቸው እንዲሁም ሌሎች አግባብነት ያላቸው ሕጎች ጭምር ተፈጻሚነት ይኖራቸዋል።

PART TWO

Common Jurisdiction of the Regional court

5. Principle

1. Regional court shall have jurisdiction over regional matters except those expressly reserved to Federal courts.

2. Regional court shall have jurisdiction over matters falling under federal courts jurisdiction up on delegation.

3. Regional court shall have the power to rule out any administrative action decision or order which contravenes with the Regional Constitution.

Civil and penal laws as well as their procedures and other relevant laws shall be applicable.

4. Except those cases decided up on delegation from federal courts, decision of the Regional supreme court shall be final

6. Procedural Laws

The substantive laws that are still effective together with their respective procedures including as well the appropriate laws shall be applicable.

ክፍል ሶስት
ስላዳኝነት ስልጣን

፯. የጠቅላይ ፍርድ ቤት የዳኝነት ሥልጣን
፩ ጠቅላይ ጽ/ቤት

ሀ/ ከከፍተኛ ፍርድ ቤቶች የሚቀርቡለትን የይግባኝ አቤቱታዎች አይቶ ይወስናል። ውሳኔው የመጨረሻ ይሆናል።

ለ/ ጠቅላይ ፍርድ ቤት የከፍተኛ ፍርድ ቤት በመጀመሪያ ደረጃ ሥልጣኑ ውሳኔ የሰጠበትን ጉዳይ እንዲሁም የከፍተኛ ፍርድ ቤት በይግባኝ ሰሚነት ሥልጣኑ የወዳ ፍርድ ቤት ከሰጠው ውሳኔ የተለየ የሰጠበትን ጉዳይ በይግባኝ የማየት ሥልጣን ይኖረዋል።

ሐ/ በሥነ-ሥርዓት ሕግ በተወሰነው መሠረት አንድ ጉዳይ ከአንድ ከፍተኛ ፍርድ ቤት ወደ ሌላ ከፍተኛ ፍርድ ቤት ወይም ወደ ጠቅላይ ፍ/ቤት ተዛውሮ እንዲታይ ጥያቄ ሲቀርብለት ውሳኔ ይሰጣል።

መ/ የጠቅላይ ፍርድ ቤት የመጨረሻ ውሳኔ የተሰጠበትንና መሠረታዊ የሕግ ስህተት ያለበትን ክልላዊ ጉዳይ በሰበር የማየት ሥልጣን ይኖረዋል።

፪ ጠቅላይ ፍርድ ቤት በውክልና ስልጣኑ ያያቸውን የፌዴራል ጉዳዮች በሚሰጠው ውሳኔ ላይ የሚቀርበው ይግባኝ በፌዴራል ጠቅላይ ፍ/ቤት ሊታይ ይችላል።

PART THREE
JURISDICTION OF THE COURT

7. Jurisdiction of the State Supreme Court

1. The state supreme court shall have first instance jurisdiction over the following:-

a. appellate jurisdiction over the judgments or decisions of state high courts. Its decision is final.

b. The regional supreme courts shall have appellate jurisdiction over decision of the High court rendered in its first instance jurisdiction as well as decision of the high court rendered in its first appellate jurisdiction in variation of the decision of the woreda court.

c. The power to decide on a petition for a change of venue from one high court to another high court or to the supreme court itself in accordance with the provision of procedural laws.

d. The Supreme Court shall have the power of cassation over any final court decision on Regional matters which contains fundamental error of law.

2. A decision of the state supreme court in pursuance of its federal jurisdiction may be appeal able to Federal Supreme Court

፫ አንድን ጉዳይ ሁለት ወይም ከዚያ በላይ ከፍተኛ ፍርድ ቤቶች ሥልጣናችን ነው ብለው የያዙት ወይም ሥልጣናችን አይደለም ብለው የመለሱት እንደሆነ በጉዳዩ ተገቢውን ትዕዛዝ እንዲሰጥበት በሚቀርብ ጥያቄ

፬. የከፍተኛ ፍርድ ቤት የዳኝነት ስልጣን

፩. ከፍተኛ ፍርድ ቤት፡-

ሀ/ በፍትሐብሔር እና በወንጀል ሥነ-

ሥርዓት ህጎች ውስጥ ከፍተኛ ፍርድ ቤት እንዲያያቸው በተዘረዘሩት ጉዳዮች፤

ለ/ በፌዴራል የመጀመሪያ ደዳ ፍርድ ቤት ስልጣን ሥር በሚወድቁና በውክልና በተሰጡ ጉዳዮች፤

ሐ/ አንድ ጉዳይ ከሥሩ ካሉ የወረዳ ፍርድ ቤት ወደ ሌላ የወዳ ፍርድ ቤት ወይም ወደ ራሱ እንዲዛወር በሚቀርብ ጥያቄ፤

መ/ አንድን ጉዳይ በሥሩ ካሉ ሁለት ወይም ከዚያ በላይ የወረዳ ፍርድ ቤቶች ሥልጣናችን ነው ብለው የመለሱት እንደሆነ በጉዳዩ ላይ ተገቢው ትዕዛዝ እንዲሰጥበት በሚቀርብ ጥያቄ ላይ የመጀመሪያ ደረጃ የዳኝነት ስልጣን አለው። ሆኖም በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ ፩/ሐ/ እና /መ/መሠረት በሚቀርቡ ጥያቄዎች ላይ የሚሰጠው ትዕዛዝ ይግባኝ አይኖረውም።

8. Jurisdiction of State High Courts

1. The high court shall have the following jurisdiction over the following cases:

- a. matters falling under the jurisdiction of high courts pursuant to the civil and criminal procedure codes and other laws,
- b. Matters falling under the jurisdiction of federal first instance court by delegation:
- c. Application for change of venue from one woreda court to another woreda court or to itself when both woreda courts are under its supervision:
- d. Application for an order when two or more woreda court under its supervision claims or disclaim jurisdiction over a case. However, order given under sub Article /c/ and (d) of this Article shall have appellate jurisdiction over decision of woreda court.

፪. ከፍተኛ ፍርድ ቤት ከወረዳ ፍርድ ቤት በይግባኝ የሚቀርብለትን ጉዳይ አይቶ የመወሰን ስልጣን አለው።

፫. የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ ፪ ድንጋጌ በወረዳ ፍርድ ቤት የፀና የማህበራዊ ፍርድ ቤት ውጤት ይጨምራል።

፬. የወረዳ ፍ/ቤት የዳኝነት ሥልጣን

በሕጉ መሠረት ለሌላ የዳኝነት አካል የተሰጠው ሥልጣን እንደተጠበቀ ሆኖ የወረዳ ፍርድ ቤት፡-

፩ በፍትሐብሔርና ወንጀል ሥነ-ሥርዓት ሕጎች እና በሌሎች ሕጎች ውስጥ በወረዳ ፍርድ ቤቶች ሥልጣን ሥር በሚወድቁ ጉዳዮች ላይ የመጀመሪያ ፍርድ ቤት በይግባኝ የሚቀርቡ ጉዳዮች የማየት ስልጣን አለው።

፪ ከማኅበራዊ ፍርድ ቤት በይግባኝ የሚቀርቡ ጉዳዮችን የማየት ስልጣን አለው።

ክፍል አራት

የፍርድ ቤቶች ኘራዚዳንቶች ስልጣንና

ተግባር

፲. የጠቅላይ ፍርድ ቤት ኘራዚዳንት ሥልጣንና ተግባር የጠቅላይ ፍርድ ቤት ኘራዚዳንት ተጠሪነቱ ለምክር ቤት ሆኖ የሚከተሉት ስልጣንና ተግባራት ይኖሩታል፡-

፩ የክልሉን የዳኝነት አካል ይወክላል፤

2. The high court shall have appellate jurisdiction over decision of woreda court.

3. The provisions of sub-Article (2) of this Article include confirmed decisions of social court.

9. Jurisdiction of District courts.

With out prejudice to judicial power vested in other organs by law, the woreda court shall have jurisdiction over following cases:

- 1) Matters falling under the jurisdiction of woreda court pursuant to the civil other laws:
- 2) Appellate jurisdiction over decisions of social courts.

PART FOUR

POWERS AND DUTIES OF COURT

PRESIDENTS

10. Powers and duties of the President of the Supreme Court.

The president of the Supreme Court shall be accountable to the council and shall have the following powers and duties:

- 1) Represent the regional judicial Organ:
- 2) Prepare and submit to the council the work plan and budget of the Supreme Court and implement same upon approval;

፪ የጠቅላይ ፍርድ ቤቱን ዕቅድና በጀት አዘጋጅቶ ለምክር ቤት ያቀርባል ሲፈቀድም ተግባራዊ እንዲሆን ያደርጋል፤

፫ የጠቅላይ ፍርድ ቤት ዳኞችን በየችሎቱ ይደለድላል በዳኞች የዓመት ዕረፍት ጊዜ ለተረኛ ችሎት ዳኞችን ይመድባል፤ ዳኞችን፣ ፊደስትራሮችንና ተከላይ ጠበቆችን ያስተዳድራል፤

፬ የጠቅላይ ፍርድ ቤት ጉባዔ አጀንዳ ያዘጋጃል፤ የጉባዔውን ስብሰባ ይጠራል፤ ይመራል

፭ አስፈላጊ ሲሆን ረቂቅ ህግ አዘጋጅቶ ያቀርባል፤

፮ ስለ ክልሉ ፍርድ ቤቶች የሥራ ክንውን ሪፖርት ለምክር ቤት ያቀርባል፤

፯ የሕግ መጽሔትና የፍርዶች መጽሐፍ እንዲታተም ያደርጋል፡፡

፰ አግባብ ባለው ህግ መሠረት የፍርድ ቤቱን ሠራተኞች ይቀጥራል፤ ያስተዳድራል፤ ያሰናብታል

፱ የፌዴራል ፍርድ ቤቶችን ጉዳይ በውክልና ለሚሠሩ ፍ/ቤቶች የበጀት ማካካሻ ከፌዴራል ጠ/ፍ/ቤት ቢፈቀድ በሥራ ላይ እንዲውል ያደርጋል፡፡

፲ የክልሉን የወንጀል ፍትህ አስተዳደር የበለጠ ውጤታማ ለማድረግ

3) Place judges of the supreme court to divisions and round divisions during the annul leaves of the judges; administer judges, registrars and defense attorneys.

4) Prepare agenda for the plenum of the Supreme Court, determine participants, call and preside over the meeting of the plenum;

5) Prepare proposals of draft laws to be submitted to the council;

6) submit annual report to the council regarding the activities of the regional court;

7) Cause the publication of the law journal, and instructive judgments;

8) Employ, Administer and dismiss court personnel according to law;

9) Implement the subsidy budget allocated by the federal Supreme Court for regional courts exercising federal jurisdiction by delegation.;

10) Works in cooperation with concerned bodies to make the regions criminal

ከሚመለከታቸው አካላት ጋር

በመተባበር ይሰራል።

፲፩. በህግ መሠረት የሚሰጡትን ሌሎች

ተግባራት ያከናውናል።

፲፪. ዳኞችና ሠራተኞች ትምህርትና

ስልጠና የሚያገኙበትን ሁኔታ

ያመቻቻል

፲፫. የፍርድ መዛግብት አያያዝና አጠቃቀም

የሚሻሻልበትን ሁኔታ ያመቻቻል

፲፬. የምክትል ንግድ ስልጣንና ተግባር

የጠ/ፍ/ቤት ም/ንግድ ስልጣንና ተግባር

ለጠ/ፍ/ቤቱ ንግድ ስልጣንና ተግባር

ስልጣንና ተግባር ይኖሩታል።

፩ ፍርድ ቤቱንና በሥሩ ያሉትን የወረዳ ፍርድ ቤቶች ይወክላል፤

፪ የፍርድ ቤቱን ዕቅድና በጀት አዘጋጅቶ ለጠ/ፍ/ቤት ያቀርባል፤ በፈቀድም ተግባራዊ ያደርጋል፤

፲፪. የከፍተኛ ፍርድ ቤት ንግድ ስልጣንና

ተግባር

፩ የፍርድ ቤቱን በሥሩ ያሉትን የወዳ ፍርድ ቤቶች ይወክላል፤

፪ የፍርድ ቤቱን ዕቅድና በጀት አዘጋጅቶ ለጠ/ፍ/ቤት ያቀርባል ሲፈቀድም ተግባራዊ ያደርጋል፤

፫ የፍርድ ቤቱን ዳኞችን በየችሎቱ ይደለድላል፤ በዳኞች አመት እረፍት ጊዜ

justice administration more effective.

11) Perform such other duties entrusted to him by law.

12) Facilitates situations for the judges and employees to get further education and training.

13) Facilitates ways for the improvement of proper handling and usage of judicial documents.

11. Powers and Duties of the Vice-President

The vice-president of the Supreme Court shall be accountable the president and shall have the following powers and duties:

1. Discharge duties to be assigned to him by the president,

2. Act on behalf of the president in his absence or when unable to exercise his powers and duties. The vice president of the Supreme Court shall be accountable to the

12. Powers and Duties of the President of the High Court

The president of the high Court shall be accountable to the Zonal council and the regional Supreme Court and shall have the following powers and duties,

1) Represent the court and courts under its supervision;

2) Prepare and submit to the zonal council the work plan budget of the courts and implement same upon approval;

3) Place the judges in to divisions and round divisions during the annual leaves of the judges; administer judges, registrars and defense attorneys;

አግባብ ባለው ህግ መሠረት የፍርድ ቤቱን ሠራተኞች ይቀጥራል፤ ያስተዳድራል፤ ያሰናብታል።

፬ ስለፍርድ ቤቶች የሥራ ክንውንና በየጊዜው ለጠቅላይ ፍርድ ቤቱ ሪፖርት ያቀርባል፤

፭ ትምህርታዊ የሆኑ ፍርዶችና ውሳኔዎችን ለጠቅላይ ፍ/ቤት ይልካል፤

፮ በህጉ መሠረት የሚሰጡትን ሌሎች ተግባሮች ያከናውናል።

፲፫. የወረዳ ፍርድ ቤት ንግድ ስልጣንና ተግባር

የወረዳ ፍርድ ቤት ንግድ ስልጣንና ተግባር ለከፍተኛው ፍ/ቤትና ለወረዳ ም/ቤት ሆኖ የሚከተሉት ሥልጣንና ተግባራት ይኖሩታል።

ፍርድ ቤቱን ይወክላል

፩ ዳኞችን በየችሎቱ ይደለድላል፤ በዳኞች የአመት እረፍት ጊዜ ለተረኛ ችዘሎት ዳኞችን ይመድባል፤ ሪጀስትራሮችን ያስተዳድራል፤

፪ አግባብ ባለው ህግ መሠረት የፍርድ ቤቱን ሠራተኞች ይቀጥራል፤ ያስተዳድራል ያሰናብታል፤

፫ የፍርድ ቤቱን እቅድና በጀት አዘጋጅቶ ለወረዳ ም/ቤት ያቀርባል፤ ሲፈቀድም ተግባራዊ ያደርጋል፤

፬ ስለ ፍርድ ቤቶች የሥራ ክንውንና ስታትስቲክስ በየጊዜው ለከፍተኛው ፍ/ቤትና ለወረዳው ም/ቤት ሪፖርት ያቀርባል፤

4) Employ and administer court personnel according to law.

5) submit report to the Supreme Court and zonal council every six months and statistical reports every three months regarding its activities;

6) Send the selection of instructive judgments and decisions to the Supreme Court

7) Perform such other duties entrusted to him by law.

13. Powers and Duties of the President of the woreda court

The president of the woreda court shall be accountable to the High court and shall have the following powers and duties;

1. Represent the court
2. Place and assign judges in to divisions and administer judges and registrars.

3. Employ and administer court personnel according to law.

4. Prepare and submit the courts work plan and budget to the High court and implement same upon approval.

፮ ስለ ፍርድ ቤቶች የሥራ ክንውንና

፯ ስታትስቲክስ በየ3 ወሩ ለከፍ/ፍ/ቤትና ለወረዳው ም/ቤት ሪፖርት ያቀርባል፤

፲ በሕገ መሠረት የሚሰጡትን ሌሎች ተግባሮች ያከናውናል።

፲፬. የሪጅስትራር ሥልጣንና ተግባር

በየትኛውም ደረጃ የሚገኝ ሪጅስትራር የሚተሉት ሥልጣንና ተግባራት ይኖሩታል፡-

፩ በፍትሐብሔርና በወንጀል ሥነ-ሥርዓት ሕጎች መሠረት ለችሎት የሚቀርቡ ጉዳዮችን ያጣራል ይመረምራል፤

፪ በችሎት የሚሰጡ ትዕዛዞችንና ውሳኔዎችን ለሚመለከታቸው አካላት ያስተላልፋል፤

፫ ከባለጉዳዩ የሚቀርብ አቤቱታ ተቀብሎ ያጣራል፤ እንደአግባብነቱ ለሚመለከተው አካል ይመራል፤ ምላሽ ይሰጣል፤

፬ አስፈላጊ በሆነ ጊዜ ፍርድን ያስፈጽማል

፭ በሥሩ ያሉትን ሠራተኞች ያስተባብራል፤ ይቆጣጠራል

፮ ከኃላፊው የሚሰጡትን ሌሎች ተግባሮች ያከናውናል።

፲፭. የተከላካይ ጠቃ ሥልጣንና ተግባር

ተከላካይ ጠቃ የሚከተሉት ሥልጣንና ተግባራት ይኖሩታል፡-

፩ ከመንግስት ጠቃ እንዲቆምላቸው በችሎት ለታዘዘላቸው ተከሳሾች የሕግ ምክር ፪ አገልግሎት ይሰጣል፤ ይከራከርላቸዋል።

5. Submit report to the high court every six months and statistics every three months regarding its activities:

6. Perform such other duties entrusted to him by law applications direct the same or respond accordingly

14. Powers and duties of the Registrar

1) Verity and direct cases according to the civil and criminal procedure codes

2) Send court orders and decisions to concerned bodies

3) Receive and verity claims and

4) Execute decree or order when necessary

5) Coordinate and control court personnel under his supervision.

6) Perform other duties assigned to him by his chief.

15. Powers and duties of the defense Attorney

The defense attorney shall have the following powers and duties,

1) Five legal counseling service to and plead for indigent defendants,

2) Plead or appeal his protest consulting the accused on the court

፫ ስለ ሥራው ወቅታዊ ሪፖርት ለኃላፊው ያቀርባል።

፬ ከኃላፊው የሚሰጡትን ሌሎች ተግባሮች ያከናውናል።

ክፍል አምስት

፲፮. ስለ ፍርድ ቤቶች እርከን

የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ክልላዊ መንግስት ፍርድ ቤቶች እርከን ከዚህ የሚከተለው ይሆናል፡-

- የጠቅላይ ፍርድ ቤት
- የከፍተኛ ፍርድ ቤት
- የወዳ ፍርድ ቤት።

፲፯. ስለማስቻያ ሥፍራ

፩ የጠቅላይ ፍርድ ቤት ማስቻያ ሥፍራ የክልሉ ዋና ከተማ ይሆናል።

፪ የከፍተኛ ፍርድ ቤት የማስቻያ ሥፍራ በዞኑ ከተማ ይሆናል።

፫ የወዳ ፍርድ ቤት ማስቻያ ሥፍራ በወዳው ከተማ ይሆናል።

፬ መደበኛ የማስቻያ ሥፍራ በየትኛውም እርከን ላይ የሚገኝ ፍርድ ቤት ለቀልጣፋ የፍትሕ አሰጣጥ አስፈላጊነቱን ሲያምንበት ዳኛው ወይም ዳኞችን በመላክ በሥልጣኑ ክልል ውስጥ በየትኛውም ሥፍራ ተዘዋውሮ ሊያስችል ይችላል።

- orders or decision and according to law.
- 3) Submit periodical reports to his chief,
- 4) Perform other duties assigned to him by his chief.

PART FIVE

16. Hierarchy of Courts

The hierarchy of courts in the Benishangul Gumuz Regional state shall be

- 1. The Supreme Court
- 2. High court
- 3. District courts

17. Place of sittings

- 1. The Supreme Court shall hold its hearings at the capital city of the Regional state.
- 2. High courts shall hold their hearings at the cities of their respective zones
- 3. District courts shall hold their hearings in their respective district towns.
- 4. A court at any level may, where it finds necessary for the efficient rendering of justice, hold circuit hearings in any place or area with in its local jurisdiction.

፲፰. የፍርድ ቤቶች የሥራ ቋንቋ

፩ የፍርድ ቤቶች የሥራ ቋንቋ በክልሉ ሕገ-መንግስት አንቀጽ ፮ ቁጥር ፩ መሠረት ቋንቋው አማርኛ ነው።

፪ ፍርድ ቤቶች የሥራ ቋንቋውን ለማይችል ባለጉዳይ አስተርጓሚ ይመድባሉ።

፲፱. ስለ ፍርድ ቤት ችሎቶች

፩ ማናውም ፍ/ቤት የፍትሐብሔርና የወንጀል ችሎቶች እንዲሁም እንደአስፈላጊነቱ ሌሎች ችዘሎቶች ይኖሩታል።

፪ በአያንዳንዱ የጠቅላይ ፍ/ቤትና ከፍተኛ ፍርድ ቤት ችሎቶች አንድ ሰብሣቢና ሁለት ዳኞች ሆነው ያስችላሉ

፫ የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ ፪ ድንጋጌ እንደተጠበቀ ሆኖ የሚተሉት ጉዳዮች በከፍተኛ ፍ/ቤት በአንድ ዳኛ ሊታዩ ይችላሉ፡-

ሀ/ የዋስትና ጉዳዮችን ጨምሮ ማናቸውም ትዕዛዞች፤

ለ/ የክልሉ ዳኞች አስተዳደር ጉባኤ በማያወጣው መመያ መሠረት የሚወሰኑ ሌሎች ጉዳዮች።

18. The working Language of the Courts

1. Pursuant to Article 6(1) of the constitution of the regional state, the working language of the courts is Amharic which is the working language of the Regional state.

2. The court shall provide an interpreter to a party who does not understand the courts working language.

19. Court Divisions

1. Every court shall have civil and criminal divisions as well as other divisions as may be necessary.

2. There shall sit a presiding and two other judges in each supreme and high court.

3. Without prejudice the provisions of sub-Article (2) of this Article, the following cases may be heard by a division of the high court with one judge sitting:-

a) Any order including bail,

b) Other cases specified under regulations to be issued by the regional judicial administration commission.

፬ የጠቅላይ ፍ/ቤት ንግድና ም/ንግድ ማንኛውንም የጠቅላይ ፍ/ቤት ችሎት፣ የከፍተኛ ፍርድ ቤቶች ንግድና ማንኛውም የከፍተኛ ፍርድ ቤት ችሎት ሊሰበሰቡ ይችላሉ።

፭ የከፍተኛ ፍርድ ቤት ንግድና ማንኛውንም ሰብሳቢ ወይም ዳኛ በጠቅላይ ፍርድ ቤት ችሎት ዳኛ ሲጓደል አሟልተው ያስችላሉ።

፮ በዳኞች የአመት ዕረፍት ጊዜ ተረኛ ችሎት ይኖራል።

፯ የወዳ ፍርድ ቤት ዳኛ ወይም ንግድና ማንኛውንም ከከፍተኛ ፍ/ቤት ዳኛ ሲጓማል አሟልተው ያስችላሉ።

፰ የወረዳ ፍ/ቤቶች ችሎቶች በአንድ ዳኛ ያስችላሉ።

፱. በግልጽ ችሎት ስለማስቻል፡፡

፩ ፍርድ ቤቶች ለሕዝብ ግልጽ በሆኑ ችሎቶች ያስችላሉ።

፪ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ ፩ የተጠቀሰው እንዳለ ሆኖ ለዳኝነት አሠራር አግባብ ያላቸው ሥነ-ሥርዓት ሕጎች እንደተጠበቁ ሆነው ከዚህ ቀጥሎ የተመለከቱት ሁኔታዎች ሲያጋጥሙ ፍርድ ቤቶች በዝግ ችሎት ያስችላሉ፡-

ሀ/ ለሕዝብ እና ለመንግስት ሰላምና ፀጥታ አስፈላጊ ሆኖ ሲገኝ ወይም

ለ/ ለሕዝብ መልካም ፀባይ ወይም

ግብረገብነት ሲባል አስፈላጊ ሆኖ ሲገኝ

4. The president and vice president of the Supreme Court may preside over any division of the Supreme Court while the president of the high court may preside over any division of the high court.

5. The presidents of high courts, or presiding judge or their judges may working in place of Supreme Court judge who is absent.

6. There shall be round division during the annual leaves of the judges.

7. A woreda court judge or president may work in place of missing high court judge.

8. Divisions of woreda courts shall preside over by one judge.

20. Open Hearing

1. All cases shall be heard in open courts

2. Not with standing the provision of sub article (1) here of and with out prejudice to procedural laws relevant to adjudication cases may be head in camera in consideration of

a) Public and state safety and security or

b) Public morality or decency.

፳፩. ተከላካይ ጠበቃ ስለማቆም

፩ ማንኛውም ሰው ተከላካይ ጠበቃ የማቆም መብት አለው።

፪ ተከላካይ ጠበቃ ማቆም ለማይችል ተከላካሽ ፍትህ ሊጓደል የሚችሉበት ሁኔታ ሲያጋጥም በመንግስት ተከላካይ ጠቃ ይመድብለታል።

፳፪. ዳኞችን ከችሎት ስለማንሣት

ማንኛውም ዳኛ ከችሎት የሚነሣው፡-

ሀ/ ከተከራካሪዎቹ ወይም ከጠበቃው ጋር በፍትሐብሔር ህግ እንደተደነገገው የሥጋ ወይም የጋብቻ ዝምድና ያለው ወይም ከተከራካሪዎቹ አንደኛው ሚስቱ ወይም ሞግዚቱ ወይም ሕጋዊ ወኪል ወይም ጠበቃ በሚሆንበት ነገር ላይ ክርክር የተነሣ እንደሆነ

ለ/ ክርክር የተነሣበትን ነገር አስቀድሞ በዳኝነት ወይም በዕርቅ መንግድ የያወ እንደሆነ፤

ሐ/ ከተከራካሪዎቹ ወገኖች ውስጥ ከአንደኛው ጋር መግት ያለው እንደሆነ፤

፩ ማንኛውም ዳኛ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ /፩/ መሠረት የተገለጸውን ሁኔታ እንዳወቀ ከችሎቱ መነሣት ይኖርበታል።

21. Defense attorney

1) Every person has the right to be presented by a legal counsel

2) The court shall provide defense attorney at state expense for indigent defendants where miscarriage of justice may occur in the absence of defense attorney.

22. Withdrawal of Judges

1. A judge may not sit in proceeding of case:

a) Where one of the parties or his pleader is related to him by consanguinity or affinity according to the civil code, or is his spouse a person for whom he acted as guardian, pleader or representatives,

b) Where the matter has earlier been brought to his attention in his capacity as a judge or as an arbitrator.

c) Where he has a law-suit against one of the parties

2. As soon as he is ware of the circum stances under sub-article (1) of his article, the concerned judge shall with draw from the bench.

ዳኛው በዚህ አንቀጽ በንዑስ አንቀጽ / ፪/ መሠረት ከችሎት ካልተነሣ ማመልከቻ የሚቀርበው ክርክሩ ከመጀመሩ በፊት ወይም ማመልከቻ ለማቅረብ ምክንያት

፫ መኖሩን አመልካቹ እንዳወቀ ወዲያውኑ መሆን ይኖርበታል።

፬ ማመልከቻ የቀረበበት ዳኛ በሌለበት ሌሎች ዳኞች ማመልከቻውን መረምረው የሚሰጡት ዋሣኔ ይግባኝ የሌለው የመጨረሻው ውሣኔ ይሆናል።

፭ ያለበቂ ምክንያት ማመልከቻ ያቀረበ እንደሆነ ማመልከቻውን ባቀረበው ተከራካሪ ወገን ላይ አቤቱታውን የመረመሩት ዳኞች እስከ 300 ብር መቀጫ ሊጥሉበት ይችላሉ።

በዚህ አዋጅ መሠረት ዳኛው ከችሎት እንዲነሣ የሚቀርብ ማመልከቻ ያስከተለው ኪሣራ ከዋናው ነገር ኪሣራ ጋር ይጠቃለላል። ነገር ግን ፍርድ ቤቱ ማመልከቻውን ተገቢ አይደለም በማለት ሳይቀበለው ከቀረ የዋናውን ነገር ውጤት

፮ ሳይመለከት ኪሣራውን የሚፍለው ማመልከቻውን ያቀረበው ሰው ይሆናል።

፳፫. ውሣኔ አሰጣጥ

፩ ዳኞች በአንድ ችሎት ሶሶት ሆነው በሚያስችሉበት ጊዜ በውሣኔ አሰጣጥ ላይ የሐሳብ ልዩነት ካላቸው የአብዛኛው ድምጽ ተፈጻሚ ይሆናል።

፪ የአነስተኛው ድምጽ አስተያየት በመዘገቡ መስፈር አለበት።

3. Where the judge does not withdraw in accordance with sub-article (2) of this article. The party in the proceeding may file an application to that effect before the case is opened for trial or as soon as he is aware of the circumstances for making the application.

4. The remaining judge shall consider the application and render final decision which is not appeal able.

5. Where the application is not substantiated with good cause, the judge may order the applicant to pay a fine not exceeding birr 300(three hundred)

6. The cost of application made pursuant to this article shall from part of the costs of the main proceeding where the application is dismissed; however, the costs shall be borne by the applicant irrespective of the out come of the case.

23. Determination of Decision

1. Where the judges hold a hearing and where there emerge difference in reaching in reaching decision, the view of the majority shall find applicability six.

2. The minority view shall be entered in record.

ክፍል ስድስት

ከአምስት ያላነሱ ዳኞች የሚሰየሙበት ችሎት

፳፱. የሰበር ሰሚ ችሎት

፩ በክልሉ አንድ የሰበር ሰሚ ችሎት ተቋቁሞ ለሰበር የሚቀርቡ ጉዳዮች ያያል።

፪ የሰበር ሰሚ ችሎት ከአምስት የማያንሱ ከሰባት የማይበልጡ የጠቅላይ ፍርድ ቤት ዳኞች የሚሰየሙበት ችሎት ነው።

፫ የሰበር ሰሚ ችሎት ሰብሳቢ የክልሉ መንግስት ጠቅላይ ፍርድ ቤት ንጋዢዳንት ነው። ንጋዢዳንቱ በሌለበት ወይም ባልተገኘበት ጊዜ ምክትል ንጋዢዳንቱ ችሎቱን ይመራል።

፳፳. የሰበር አቤቱታ አቀራረብ ሥነ ሥርዓት

፩ በክልሉ ጠቅላይ ፍርድ ቤት በመጨረሻ ታይቶ የተወሰነው ክርክር በጠቅላይ ፍርድ ቤት ንጋዢዳንት አሳሽነት ወይም ከተከራካሪው ወገን ለሰበር ሰሚ ችሎት እንዲታይ አቤቱታ ሲቀርብ መሠረታዊ የሆነ የሕግ ስህተት ያለበት ውሳኔ መሆኑን የክልሉ ጠቅላይ ፍርድ ቤት ንጋዢዳንት አምኖበት ለሰበር የሚመራውን

፪ ወይም የመጨረሻውን ውሳኔ ከሰጡት ዳኞች ውጭ ሌሎች የጠቅላይ ፍርድ ቤት ሶሶት ዳኞች ጉዳዩን አይተው ለሰበር ሰሚ የሚቀርብ የሕግ ስህተት ያለበት መሆኑን ሲያረጋግጡ ጉዳዩ ለሰበር ሰሚው ችሎት ይቀርባል።

PART SIX

DIVISION WITH NOT LESS THAN FIVE

JUDGES

24. Hearings in Cassation

1. One cassation hearing division shall be established in the region to consider submitters to it
2. A cassation hearing divisions is a division in which not less than five and not more than seven Supreme Court judges are nominated

25. Appeals submitted to cassation

Hearing Division

1. Where an Application is submitted by one of the articles demanding that the final decision made by the region supreme court be considered in cassation and where the president of the Supreme Court. On his own initiative or other wise, directs this to cassation hearing in the belief that there was a fundamental error of law in the decision.
2. Or where three Supreme Court judges other than those who gave the final verdict, after consideration of the case, are convinced that the decision has a fundamental error of law, he case is referred to the cassation hearing division.

፫ ጉዳዩ በሰበር እንዲታይለት የሚፈልግ አቤቱታ አቅራቢ ጉዳይ መሠረታዊ የሕግ ስህተት አለበት የሚልበትን ምክንያት በማመልከቻው ላይ በዝርዝር ጽፎ ማቅረብ አለበት

፬ አቤት ባዩ ከማመልከቻው በተጨማሪ ይግባኝ የተባለበትን ውሳኔና የበታች

፭ ፍርድ ቤት ውሳኔ ቅጂዎችን ማቅረብ አለበት፤ የሰበር ጥያቄ ማመልከቻ ለቤኒሻንጉል ጉሙዝ ክልል ጠቅላይ ፍርድ ቤት መቅረብ የሚገባው የሰበር ጥያቄ በሚቀርብበት ጉዳይ ላይ የመጨረሻ ውሳኔ በተሰጠ በዘጠና ቀን ውስጥ ይሆናል። የሰበር ሰሚ ውሳኔ የመጨረሻው ይሆናል።

ክፍል ሰባት
ልዩ ልዩ ድንጋጌዎች

፳፮. ስለፍርድ ቤቶች ነፃነት

፩ በየትኛውም ደረጃ የሚገኙ የክልሉ ፍርድ ቤቶች ከማንኛውም ባለ ስልጣንም ንግድ ከማንኛውም ሌላ አካል ነጻ ሆነው የዳኝነት ሥራቸውን ያከናውናሉ።

፪ ዳኞች የዳኝነት ሥራቸውን በሙሉ ነፃነት ያከናውናሉ ከሕግ በስተቀር በሌላ ሁኔታ አይመሩም።

፳፯. ተጠያቂነት

ማንኛውም ዳኛ የሙያው ሥነ-ምግባር ከሚያዘው ድርጊት ውጭ ከፈጸመ የዳኞች አስተዳደር ጉባዔ በሚያወጣው ደንብ መሠረት ተጠያቂ ይሆናል።

3. The applicant for a hearing in cassation shall state the reasons for alleging the decision to contain a fundamental error of law.

4. The applicant shall together with his application submit a copy of the decision protested of the decisions of lower courts.

5. An application for a hearing in cassation shall be made to the Benishangul Gumuz Regional state Supreme Court within 90 days from the date on which the final decision protested is rendered.

6. The decision of the cassation hearing division shall be final.

PART SEVEN
Miscellaneous provisions
26 Independence of Courts

1) Regional courts at any level shall undertake judicial activities in a manner free and independent of any government department, official or any other public body

2) Judge shall carry out their duties in full freedom and they are accountable only to the Law.

27. Accountability

In the event of engaging in any activity out side professional ethics, the judge given account of this according to rules issued by judicial administration commission.

፳፰. የፍርድ ቤቶች ውሳኔዎች ትዕዛዞች ማክበር በክልሉ ውስጥ የሚገኙ ፍርድ ቤቶች የሚሰጧቸውን ውሳኔዎችና ትዕዛዞች ማንኛውም ግለሰብ ድርጅትም ሆነ መንግስታዊ አካላት የማክበር ግዴታ አለባቸው።

፳፱. ደንቦችን የማውጣት ስልጣን

ይህንን አዋጅ ለማስፈጸም የሚያስፈልጉ ደንቦችን መስተዳድር ም/ቤቱ መመሪያዎችን ደግሞ ጠ/ፍ/ቤቱ ሊያወጣ ይችላል።

፴. የተሻሩ ሕጎችና ተፈጻሚነት የማይኖራቸው ሕጎች

፩ የክልሉን ፍርድ ቤቶች ስልጣንና ተግባር ለመወሰን የወጣው አዋጅ ቁጥር ፬ ፲፱፻፹፱ በዚህ አዋጅ ተሸራል።

፪ ከዚህ አዋጅ ጋር የሚቃረን ህግ፣ ደንብ፣ መመሪያ፣ ወይም ውሳኔ በዚህ አዋጅ በተደነገጉት ጉዳዮች ተፈጻሚነት አይኖረውም።

፴፩. አዋጁ የሚፀናበት ጊዜ

ይህ አዋጅ በቤኒሻንጉል ጉሙዝ የልሣነ ህግ ጋዜጣ ታትሞ ከወጣበት ቀን ጀምሮ የፀና ይሆናል።

አሰላ ግንቦት ፲፰ ቀን ፲፱፻፺፰ ዓ.ም

ያረጋል አይሸሹም ብርሃኔ
የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ክልላዊ መንግስት
ኘሬዚዳት

28. Respect for Decision and Orders of Courts.

Any individual, organization or government bodies have the obligation to respect the decisions and orders issued by courts of the region.

29. Powers to Issue Regulations

The Supreme Court may rules and regulations necessary for the proper implementation of this proclamation.

30. Repealed and in Applicable Laws

1. Definition of powers and duties of the courts of the Benishangul Gumuz Region Proclamation No 4/1997 is here by repealed

2. Any law, Regulations, directive or decision inconsistent here with shall not apply with respect to matters provided for under this proclamation.

31. Effective date

This proclamation shall come in to force on the date of its publication on the Benishangul Gumuz Lissane Hig Gazeta.

Done at Assosa, this 26th day of May 2006.
Yaregal Aysheshum Berhane

President of
The Benishangul Gumuz Regional state